

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова
Кафедра внутрішньої та сімейної медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
(навчальної) роботи
проф. Ю.Й. Гумінський

« 28 » серпня 2020 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Завідувачка кафедри внутрішньої
та сімейної медицини
проф. І.Г. Палій

« 28 » серпня 2020 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЇ»

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2020
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра	Внутрішньої а сімейної медицини
Контактна інформація	<i>intmed@vntu.edu.ua,</i> <i>вул. Магістратська, 44 (корпус 1)</i>
Укладач силабусу	доцент, к.мед.н. Феджага І.В.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВБ 9, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	4 курс (VII-VIII семестри)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	45 годин /1,5 кредитів ЄКТС
Структура дисципліни	Практичні заняття - 10 год. Самостійна робота -35 год.
Кількість змістових модулів	1
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (при впровадженні карантинних заходів- дистанційна очна)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком дисципліни є ознайомлення студентів з сучасними поглядами на основні питання гастроентерології, сучасні діагностичні методики, етіологічний, патогенетичний та синдромальний підхід лікування з проведенням диференційної діагностики з іншими хворобами та профілактику гастроінтестинальної патології.

Передреквізити Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки:

латинська мова та медична термінологія; нормальна та патологічна анатомія людини, гістологія, медична біологія та генетика, медична та біологічна фізика, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, мікробіологія, нормальна та патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішніх та дитячих хвороб, фармакологія.

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання гастроентерології» є формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; формування уміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів в процесі подальшого навчання та професійній діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

Постреквізити В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, а саме: внутрішніх хвороб, педіатрії, хірургії, онкології та інших клінічних дисциплін, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання дисципліни.

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

1. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
2. Проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження органів травлення.
3. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину;
4. Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання;
5. Проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб шлунково-кишкового тракту;
6. Демонструвати володіння принципами лікування (медикаментозного та

- немедикаментозного) і профілактики захворювань шлунково-кишкового тракту;
7. Здійснювати оцінку факторів ризику та прогнозу захворювання;
8. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Актуальні питання гастроентерології	7 або 8 семестр 45 годин / 1,5 кредити	Практичні заняття №№ 1-5
---	---	--------------------------

Дисципліна включає 5 тем, які входять в 1 модуль.

Змістовий модуль 1.

- Тема 1.** Сучасні підходи до ведення пацієнтів з кислотозалежними захворюваннями.
- Тема 2.** Сучасні підходи до ведення пацієнтів з *H-pylori* - асоційованими захворюваннями.
- Тема 3.** Сучасні підходи до ведення пацієнтів з функціональною патологією ШКТ та хронічною діареєю.
- Тема 4.** Сучасні підходи до ведення хворих з жовтяницями та захворюваннями печінки.
- Тема 5.** Профілактика в гастроентерології, дієтотерапія, гастроентерологічні аспекти ожиріння

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми:

1. етіологічні та патогенетичні механізми захворювань шлунково-кишкового тракту;
2. класифікацію найбільш поширених захворювань шлунково-кишкового тракту;
3. клінічні особливості перебігу найбільш поширених захворювань шлунково-кишкового тракту;
4. ускладнення при найбільш поширених захворювань шлунково-кишкового тракту;
5. принципи діагностики найбільш поширених захворювань шлунково-кишкового тракту;
6. алгоритм лікування та профілактики найбільш поширених захворювань шлунково-кишкового тракту;

та засвоєння наступних практичних навичок:

1. збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя;
2. проводити фізикальне обстеження пацієнта, використовуючи стандартні алгоритми дослідження органів травлення;
3. класифікувати та аналізувати типову клінічну картину;
4. складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу захворювання;
5. проводити диференційну діагностику та ставити попередній діагноз при типовому перебігу хвороб шлунково-кишкового тракту;
6. демонструвати володіння принципами лікування і профілактики захворювань шлунково-кишкового тракту;
7. здійснювати оцінку прогнозу захворювання;
8. демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації.

На практичних заняттях студенти письмово розв'язують ситуаційні задачі з клінічними кейсами з встановленням попереднього (клінічного) діагнозу, визначенням діагностичної та лікувальної тактики, профілактики та маршрутизації пацієнта з подальшим публічним обговоренням з викладачем. Наявність при кафедрі клініко-діагностичної гастроентерологічної лабораторії ВНМУ ім .М.І. Пирогова, надає можливість наочного засвоєння огляду пацієнтів, сучасних методик діагностики та контрольованого лікування широкого кола розповсюджених

захворювань органів травлення при недистанційному навчанні. На кожному практичному занятті відбувається тестування на платформі Microsoft Forms з подальшим обговоренням помилок та оцінюванням.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять: читання основної та додаткової рекомендованої літератури; пошук on-line спеціалізованих ресурсів з презентацією сучасних методів дослідження та лікування; перегляд відеоресурсів з демонстрацією методів діагностики; ознайомлення з алгоритмами ведення хворих з відповідними синдромами та самооцінювання при розв'язанні типових ситуаційних задач та вирішенні типових тестових завдань. Контроль самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на практичних заняттях.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Розклад занять, тематичні та календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної поза аудиторної роботи, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра внутрішньої та сімейної медицини/Студенту/Очна форма навчання/ Медицина/ 4 курс/Навчально-методичні матеріали. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmue.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування та тестування, розв'язання ситуаційних задач з клінічними кейсами, інтерпретація лабораторних та інструментальних методів досліджень, контроль практичних навичок.
Підсумковий контроль дисципліни - іспит	Підсумкового контролю не передбачено, тому що не виділено окремого заняття під залік і оцінку успішності студента з дисципліни визначають як середнє арифметичне оцінок поточної навчальної діяльності (згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання https://www.vnmue.edu.ua/ Загальна інформація/Основні документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, демонстрація практичних навичок.

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmue.edu.ua/>Загальна інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Контроль практичних навичок	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 120 до 200 балів Не зараховано: менше 120 балів (див.Шкалу оцінювання)
Оцінювання дисципліни:	Зараховано: від 120 до 200 балів Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 120 до 200 балів (не більше 200 балів).

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,9	B	добре	
160-169,9	C		
141-159,9	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	-
120-140,99	E	-	зараховано
119-61	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-60	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який глибоко і всебічно засвоїв теоретичний матеріал, грамотно і логічно його викладає. Він може вільно оперувати латинською термінологією, чітко відповідає на нестандартні питання за темою заняття, уміє пов'язати матеріал даної теми з практичною складовою та вивченими раніше розділами, що свідчить про опанування рекомендованої літератури та здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно його викладає, не допускає неточностей при відповіді, уміє розкрити тему з позицій її медичного значення та практичного застосування, але при цьому відповіді не виходять за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає базові поняття та визначення з вивченої теми, але допускає значні неточності або має труднощі при формулюванні відповіді, не розуміє медичних та практичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який не знає теоретичних основ теми, допускає грубі помилки при відповіді, не розуміє базових понять та визначень, не може пояснити значення теоретичного матеріалу для практичної медицини.

Оцінювання виконання практичних навичок під час поточного контролю

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який знає хід та послідовність самостійної навчально-дослідницької роботи для виконання практичного завдання, обґрунтовує оптимальні варіанти постановки правильного діагнозу з урахуванням результатів проведеного фізикального обстеження хворого та даних лабораторних та інструментальних методів дослідження, демонструє правильне виконання необхідних практичних навичок з чіткими формулюваннями узагальнень та висновків.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичного завдання, але здатний самостійно виявити допущені помилки та може продемонструвати виконання практичної навички в цілому.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який знає основи практичного завдання, але зазнає труднощів при виконанні практичних навичок, не може продемонструвати повну

правильну послідовність практичних завдань, не може трактувати в повному обсязі результати проведених досліджень.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, зазнає значних труднощів при виконанні практичних завдань, порушує порядок виконання практичної роботи.

Оцінювання виконання тестових завдань під час поточного контролю

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який при проведенні тестового контролю допускається не більше 10% неправильних відповідей (обсяг правильних відповідей 90-100%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на всі питання до тесту.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який під час тестового контролю допускає не більше 20% помилок. (обсяг правильних відповідей 80-89%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді на більшість питань до тесту.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який робить помилки не більш, ніж в 40% тестових завдань (обсяг правильних відповідей 60,5-79%). Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань надає правильні відповіді тільки на деякі питання до тесту.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який при тестовому опитуванні правильно розв'язує менше 60% тестових завдань. Під час розв'язання клінічно-орієнтованих тестових завдань не може надати правильні відповіді на питання до тесту.

Оцінювання самостійної роботи студента

Самостійна робота студента оцінюється під час поточного контролю дисципліни. Оцінювання підготовлених повідомлень здійснюється за традиційною оцінкою.

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних медичних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, грамотно розкрив основні питання теми та її медичне значення, але при цьому не виходив за межі підручника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється на занятті теми на відповідному аудиторному занятті.

Оцінювання індивідуальної роботи студента

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, науково-практичної роботи, доповіді про результати дослідження на засіданні студентського наукового гуртка та студентських наукових конференціях, написанні наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студенту лише при успішному їх виконанні та захисті.

Нарахування індивідуальних балів додаються до оцінки з дисципліни на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті імені М.І.Пирогова (Вінниця, 2020). Але кількість балів за індивідуальні завдання здобувачу освіти (ЗО) не може перевищувати 12 балів за дисципліну, при цьому, максимальна сума балів, яку може отримати ЗО за дисципліну не повина перевищувати 200 балів.

12 балів – за призові місця на міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових студентських конференціях з наявністю друкованої роботи;

11-10 балів – за призові місця на внутрішньовузівських олімпіадах з дисципліни і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи;

9 балів – за участь (якщо ЗО брав участь, але не отримав призового місця) у міжвузівських олімпіадах з дисципліни та міжвузівських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи;

8 балів – за участь (якщо ЗО брав участь, але не отримав призового місця) у внутрішньовузівських олімпіадах, наукових конференціях закладу з наявністю друкованої роботи.

6 балів – за виготовлення на кафедрі схем, таблиць, слайдів для мультимедійної презентації та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім.М.І.Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, змінне взуття). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття: знати відповіді на питання до практичного заняття, що представлені в методичних розробках.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег, викладачів та пацієнтів; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається під час електронного тестування або опитування, а також для користування он-лайн калькуляторами, таблицями стратифікації ризиків, опитувальниками та нормативною документацією МОЗ.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного контролю студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої та сімейної медицини/Студенту) черговому або своєму викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має вирішити ситуаційну задачу з клінічним кейсом до відповідної теми, пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття. При дистанційній формі відпрацювань – попередньо необхідно зробити заявку згідно вимог, які також опубліковані на сайті кафедри поряд з графіком відпрацювань.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/>

Загальна інформація/Основні документи). Підсумковий контроль засвоєння матеріалу здійснюється по завершенні вивчення тем залікового модулю на останньому занятті без виділення окремого заняття під залік. Оцінку успішності студента з дисципліни визначають як середнє арифметичне оцінок поточної навчальної діяльності (конвертоване у бали), що виставляють на кожному навчальному занятті за відповідною темою. Залік отримують студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 6 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання <https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент насамперед повинен повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmua.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Teams, Google Meets та Microsoft Forms. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра внутрішньої та сімейної медицини / Студенту або <https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра внутрішньої та сімейної медицини / Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через платформу Microsoft Teams і лише з дозволу викладача через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри (<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра внутрішньої та сімейної медицини / Студенту). Консультації проводяться згідно графіку консультацій.

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmua.edu.ua/> кафедра внутрішньої та сімейної медицини / Студенту).

10. Питання до підсумкового контролю дисципліни не передбачено, тому що не виділено окремого заняття під залік і оцінку успішності студента з дисципліни визначають як середнє арифметичне оцінок поточної навчальної діяльності.

Силабус з дисципліни «Актуальні питання гастроентерології» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої та сімейної медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 року.

Відповідальний за курс

к.мед.н.доц.Феджага І.В.

Завідувач кафедри

д.мед.н., проф.Палій І.Г.